

žarek dobrote

02/X
februar
2012

informativno glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Post je čas za molitev, dobra dela in solidarnost
DRUŽBENI NAUK CERKVE

5 ••• Solidarnost je krepost človeka in družbe
MEDGENERACIJSKA SOLIDARNOST

6 ••• Živeti polno sedanji trenutek za lepo starost

8 ••• »Zadovoljen sem, Gospod, zadovoljen«

9 ••• 10 let ambulante s posvetovalnico za osebe brez
zdravstvenega zavarovanja v Ljubljani

KOPER

10 ••• Za lažje svetovanje

10 ••• Med sodelavci Istrske območne Karitas

LJUBLJANA

11 ••• Praznovanje 20-letnice Župnijske Karitas Dravljane

12 ••• Študijski dan prostovoljcev Škofijske Karitas Ljubljana

12 ••• Romanje k sveti Elizabeti Ogrski v Slovenj Gradec

MURSKA SOBOTA

13 ••• Karitativno delo v župniji Ljutomer

NOVO MESTO

13 ••• Župnijska Karitas Vavta vas je praznovala

14 ••• Živi preprosto in solidarno - v smeri podnebne pravičnosti 2011/12

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

1. 2. Umetniki za Karitas v galeriji Ars sacra v Mariboru, ob 18. uri

6. 2. Srečanje Karitas vipavske dekanije

9. 2. Tajništvo ŠK

12. 2. Sv. maša v domu Danica v Gažonu

13. 2. Srečanje DK Idrija Cerkno

14. 2. Srečanje Tolminske OK

15. 2. Srečanje Kraške DK in druženje generacij Ilirska Bistrica

18. 2. Seminar za neprofesionalno svetovanje, Kobarid

28. 2. Srečanje Goriške OK

29. 2. Tajništvo DK Ilirska Bistrica in Umetniki za Karitas v Nazarjah

3. 3. Občni zbor ŠK v Vipavi

10. 3. Postna duhovna obnova, Vipavski Križ

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

2. 2. Četrtek izobraževalni večer: predavanje mag. Marka Kovačiča »O osamljenosti«, v Ljubljani, na Krekovem trgu 1, ob 17.00

16. 2. Četrtek izobraževalni večer: predavanje mag. Marka Kovačiča »O osamljenosti«, na Brezjah, dvorana nad zakristijo, ob 17.00

ŠKOFIJSKA KARITAS NOVO MESTO

9. 2. Četrtek izobraževalni večer: predavanje dr. Janeza Juhanta »Pomen in vloga sprave v življenju človeka in družbe«, v Novem mestu – Šmihel, Smrečnikova 60, ob 17.00

OVREDNOTENJE DELA

Helena Zevnik Rozman

V letošnjem pastoralnem letu se pogosto ustavljam pri geslu Pravičnost v ljubezni in temah, povezanih z družbenim naukom Cerkve, tj. spoštovanju človekovega dostojanstva, solidarnosti, subsidiarnosti ter delu za skupno dobro in skupni interes. V zadnjem času, ko se vsi trudimo zbrati čim več podatkov o delu preteklega leta in ob tem zmigujemo nad administracijo, ki nas hromi, se sprašujem, ali je to tudi delo v skladu s pravičnostjo v ljubezni – ko nas pa vendar ves čas odvrta od ljudi. Vsem nam je bližje konkretno delo za ljudi v stiski, nihče pa nima rad obrazcev, administracije in podobnih stvari. »Saj lahko vidijo, kaj vse naredimo,« so pogosti izgovori.

Pa je res, da vidijo naše delo in ga lahko pravilno ocenijo?

Kadar mi je uspelo zelo dobro opraviti neko delo, aktivnost, program, so me vedno prevečevala močna pozitivna čustva. Vse, kar je bilo narejeno, je bilo zelo dobro, brez napak in v prvih trenutkih bi me vsak užalil, če bi stvar kritiziral. Ko pa se je stvar nekoliko »ohladila« in sem ob pripravi poročila analizirala opravljeno delo, morda celo primerjala s podatki prejšnjih let, sem se hitro znašla na realnih tleh ter sama uvidela napake, ki jih je treba popraviti, in možnosti za izboljšanje. Zato menim, da je **pošteno vrednotenje opravljenega dela** za nas zelo pomemben izraz pravičnosti. S spoštovanjem truda mnogih ljudi za zbranimi številkami, ki včasih ne povedo vsega, pa tudi pravičnosti v ljubezni. Drugi zelo pomemben dejavnik zasledovanja pravičnosti je tudi **pravočasnost oddaje poročil**. S tem pokažemo spoštovanje do opravljenega dela mnogih ljudi, ker zanje ti podatki niso nepomembni, in tudi spoštovanje dela tistih, ki jih bodo uporabljali za nadaljnje poročanje.

Seveda pa smo kot organizacija pogosto postavljeni pred vprašanje, ali smo dolžni o svojem delu poročati javnosti, državnim organom, saj smo zasebna ustanova in lahko naredimo, kar hočemo. Morda je res. Pa vendar je Jezus ob podobnem vprašanju odgovoril: »Dajte Bogu, kar je Božjega, in cesarju, kar je cesarjevega.« **Tako nas pravičnost v ljubezni do vseh ljudi, tistih, ki našo pomoč prejemajo, in tistih, ki se trudijo s svojim delom to pomoč pravično razdeliti, usmerja k temu, da svoje opravljeno delo s ponosom predstavimo družbi.**

• FOTO NASLOVNA STRAN: Matevž Bolta, ZADNJA STRAN: Helena Zevnik Rozman •

tema meseca

POST JE ČAS MOLITEV, DOBRA DELA IN SOLIDARNOST

1. Post v petek – dan očiščenja telesa in duše

Ko danes zaslišimo besedo post, nehote pomislimo na svojo odvečno telesno težo, ki je seveda pokazatelj naše nediscipline pri prehrani, premalo gibanja, neprimerne načina reševanja stresa, problemov ...

V polpretekli dobi je bil post domena krščanske ali kake druge vere in je bil zato ozko povezan s pripravo na velike cerkvene praznike ali celo na nedeljo. Tako je petek dobil posebno težo oz. vrednost kot postni dan ali dan priprave sebe na praznik. Ker ni bil enak drugim dnevom v tednu, so na njegov račun nastali zanimivi reki, npr.: petek slab začetek, petek ni dan za veseljačenje, ob petkih se ne je mesa ...

Sodobni način življenja je petek izenačil z drugimi dnevi v tednu, saj celo nedelji jemlje praznično in brezdelno vrednost. **Ni zatajila naša krščanska tradicija, zatajili smo verniki, posamezniki, ko nam je ušlo iz rok, da bi postu ohranili tisti notranji naboj očiščenja sebe vseh mogočih dobrot in raznih skušnjav – mikov danes.** Post od mesa za mnoge ni več odpoved, ker so spremenili način prehranjevanja.

Post je bil nekoč in danes stvar posameznika. Nekoč in danes je zunanji post le priprava na notranje srečanje s seboj, bližnjim, Bogom. Lahko trdim, da je bil Jezus velik nasprotnik zunanjega – predpisanega posta, če se je človek držal le predpisov posta, obšel pa notranjo dimenzijo očiščenja sebe za celovito srečanje z Nekom.

40-dnevni post je za kristjane in ljudi dobre volje nova priložnost, da ovrednotimo petke, da bodo to dnevi očiščenja telesa in duše vseh mogočih navlak in skušnjav, ki nas vodijo stran od sebe, bližnjega, Boga. Gre za disciplino mene in tebe, spoštovani vernik, za moj in tvoj posamezni načrt, da se hočem očistiti tega – en dan v tednu. Ta načrt, program, zahteva mojo notranjo privolitev in se ne ozira na to, kaj bodo rekli drugi.

Ponuja se mi 7 petkov v postnem času, od prvega po pepelnici, 24. februarja, do velikega petka 6. aprila, ki so kot vabilo in priložnost za očiščenje sebe preko molitve, dobrih del in odpovedi za ljudi v stiski. Vsak petek v postu smo povabljeni nositi Jezusov križ in križe ljudi v stiski.

Poglobimo petkov post in se v teh sedmih dneh v času posta odpovejmo vsemu razkošju, ki nas odvrča od Boga in ljudi, ki nas potrebujejo.

Postne petke lahko preživimo skromno oziroma simbolno rečeno samo ob »kruhu in vodi« in preostanek sredstev v višini 5 EUR, ki bi jih drugače ta dan porabili za svoje ugodje, namenimo župnijski Karitas za akcijo PETKOV POSTNI DAR ali za kakšno drugo akcijo v župniji, namenjeno ljudem v stiski. Čas, ki bi ga drugače namenili zabavi, gledanju televizije ..., pa lahko namenimo pogovoru ali obisku naših bližnjih ter večji povezanosti z Bogom z obiskom petkove maše.

Naši postni darovi v obliki molitve, dobrih del in odpovedi za ljudi v stiski se bodo vtisnili v večnost. To bo tudi odgovor na Jezusovo vprašanje ali, upajmo, trditev ob naši zadnji uri: »Lačen sem bil, žejen sem bil, osamljen sem bil ...«

Vse župnije in župnijske Karitas bodo s posebnim plakatom pred začetkom posta povabljene, da v župniji organizirajo akcijo **PETKOV POSTNI DAR**. Na posebnem mestu (pred oltarjem, pri svečkah, v kapeli, v avli ...) lahko pripravijo prostor z zbiralnikom za darove in plakatom, ki bo simboliziral podporo Jezusovemu križu z našimi dobrimi deli, molitvijo in odpovedjo. Sredstva, zbrana v tej akciji, bodo namenjena župnijskim Karitas oziroma potrebam za ljudi v stiski v okviru župnij. Akcija se bo zaključila na veliki petek.

2. 40 dni brez alkohola

V letošnjem postnem času že sedmo leto zapored vabimo vse ljudi dobre volje k postni spodbudi: **40 dni brez alkohola v znamenje solidarnosti** z vsemi, ki trpijo zaradi nasilja, bolezni in nesreč, ki so posledica prekomernega uživanja alkohola. Vprašanje za vse nas, najprej za nas same, pa je: »Kaj se je v tem času spremenilo?« Zagotovo je naš pogled na alkohol precej drugačen od tistega pred sedmimi leti. Vse bolj se vsi skupaj zavedamo, da je najpomembnejša ravno drža tistih, ki alkohol uživajo zmerno, in da samo skupaj kot družba ali tudi župnija spreminjamo naše navade z več na manj. Naši »Ne, hvala!« ali »Imam dovolj ...« ali »Vozim!« so v javnosti tiste besede, ki delujejo in imajo učinek na naše bližnje, sorodnike, prijatelje in otroke. Imajo jasno sporočilo, da je za alkohol pomembna meja, da je alkohol lahko nevaren in da ga ne potrebujemo zato, da bi bili veseli ali družabni. Naša osebna postna odpoved alkoholu, ki se je lahko udeležimo s 40-dnevno odpovedjo ali pa tudi z vsako odklonitvijo alkoholu v tem času ali med letom, lahko ima neverjeten učinek. Lahko komu spremeni življenje ali pa ga celo zaustavi pred prepadom. Gotovo v tem času postanemo tudi bolj pozorni na stiske ljudi, ki

trpijo zaradi prekomernega uživanja alkohola svojih svojcev. Mogoče si upamo spregovoriti besedo z njimi, jih opogumiti in jim pomagati, da vzamejo življenje v svoje roke, poskrbijo za svojo celovitost in dostojanstvo ter postavijo jasne meje svojemu alkoholiziranemu svojcu. Mnogo ljudi je v teh sedmih letih z lastno izkušnjo na glas spregovorilo o neizmerenem trpljenju, ki ga povzroča prekomerno uživanje alkohola. Prav je, da se o tem odkrito pogovarjamo.

4 Tokratna postna spodbuda se bo začela na pelpelnično sredo, 22. februarja, in zaključila 7. aprila v velikonočnem jutru. Tako kot prejšnja leta k akciji pristopajo tudi partnerji: Javna agencija za varnost v prometu, Zavod MedOverNet, Zavod Varna pot in Katedra za družinsko medicino pri Medicinski fakulteti v Ljubljani. Za spodbudo pa bodo v župnijah kot vsako leto na voljo tudi različni materiali, kot so zloženske, molitev v ta namen in podobno. Ob začetku akcije načrtujemo novinarsko konferenco in morda še kakšen večji dogodek ali posvet v tem času. S posebnimi materiali bomo nagovorili tudi veroučne šole. Tudi letos bodo v različnih romarskih središčih svete maše in križevi poti, ki bodo še posebej namenjeni v spodbudo vsem, ki sodelujejo v akciji 40 dni brez alkohola, in vsem, ki zaradi alkohola kakorkoli trpijo.

Romanja v Marijina središča v znamenju solidarnosti s trpečimi zaradi alkohola bodo potekala:

1. v soboto, 3. marca ob 9.30 v narodnem svetišču Marije Pomagaj na Brezjah,
2. v nedeljo, 18. marca ob 14.00 na Sveti Gori,
3. v soboto, 24. marca ob 14.00 v Nazarjah.

3. Postni koledar 2012

Letos smo na Slovenski Karitas pripravili Postni koledar za otroke in mladostnike v slovenskih župnijah. Vsak dan postnega časa nas bo čakala naloga v dobrih delih, odpovedi ali razmišljanju o ljudeh v stiskih doma ali širom po svetu. Vsako naše dejanje nas bo tako povezovalo s sovrstniki celega sveta. Za opravljeno nalogo bomo zbirali kapljice vode in žitne klase, s katerimi bomo simbolično »mesili in pekli« kruh dobrih dejanj. Ta »kruh« (plakat s kruhom) bomo na veliki četrtek prinesli v cerkev in ga položili na »oltar Jezusove zadnje večerje«. Z opravljanjem dobrih del se bomo povezali z Jezusovim darovanjem v evharistiji in mu pomagali nositi križ.

V dneh pred začetkom posta bodo kateheti prejeli gradivo, s katerim bodo lahko nagovorili otroke in mlade, da se pridružijo zbiranju dobrih del. Poleg gradiva bodo tudi nadaljnja navodila.

4. Akcija Pomagajmo preživeti

Letošnja napoved števila brezposelnih v Sloveniji naj bi preseгла številko 120.000. Gospodarska kriza, ki smo jo začeli doživljati pred tremi leti, ne pojenja. Pred Karitas so novi izzivi in potrebe po pomoči v Sloveniji, ki se stalno povečujejo. Gotovo je največji obseg pomoči uresničen v hrani in najnujnejših higienskih pripomočkih. V lanskem letu je čez pridne roke prostovoljcev šlo več kot 3.000 ton hrane. Po vrednosti in obsegu sledi pomoč pri plačilu položnic in šolskih potrebščin za otroke. Pred nami se bodo še vedno pojavljale zgodbe brezposelnih in delavcev, ki delajo, pa ne dobijo plače. Vse nas sodelavce Karitas, zaposlene in prostovoljce, čaka težka naloga, da za ljudi v stiski naredimo največ, kar je mogoče; najprej, da zberemo potrebna sredstva, nato pa, da pomagamo vsem, ki jih je gospodarska kriza tako ali drugače prizadela.

5. Akcija Ne pozabimo

V postnem času sočasno nadaljujemo tudi z akcijo Ne pozabimo, ki je namenjena podpori pomoči ljudem v stiski v bližnjih balkanskih državah. Škofijske Karitas tako pomagajo v BiH, Makedoniji in Srbiji. Lani so bile organizirane večje pošiljke s hrano, obleko, obutvijo, šolskimi potrebščinami, praškom in drugim materialom. V tej akciji pa je podprto tudi humanitarno delo sester v Albaniji. Tudi v letošnjem letu upamo na vsaj enako podporo darovalcem kot v lanskem letu, da bi lahko pomagali v sosednjih balkanskih državah, kjer so stiske res velike.

6. Sodelovanje v vseslovenski okoljski akciji Očistimo Slovenijo

Pri Slovenski Karitas se v sodelovanju z Ekologijo brez meja tudi letos priključujemo vseslovenski okoljski akciji **Očistimo Slovenijo 2012**. Slovenska Karitas se je odločila, da sodelujemo v akciji, kajti posledice onesnaženja so pogosto, predvsem v revnejših državah, močan razlog za revščino in trpljenje ljudi. Zato naša naloga ni le pomagati pri lajšanju stisk, ampak da jih tudi poskušamo preprečevati. Vsi smo postavljeni pred nalogo, da zanamcem pustimo vsaj tako okolje, kakršnega smo dobili od svojih staršev.

Čistilna akcija bo potekala **v postnem času**, in sicer v soboto, **24. marca 2012**, in bo tako tudi

lepa priložnost za dobro delo. Vabimo vas, da se **kot sodelavci župnijskih, škofijskih ali drugih ustanov Karitas na lokalnem nivoju pridružite tej civilni pobudi** in z osebnim angažiranjem poskušate v akcijo vnesti duha Karitas, prostovoljstva in solidarnosti, saj je naš odziv potreben in še kako dobrodošel. Prezemite pobudo, in če v vaši okolici ne poteka vse po pričakovanjih, se ne prepustite zgolj »čakanju«, da vas bo nekdo poklical, temveč »ponudite« dobro voljo in razumevanje. Ob tem na Slovenski Karitas vidimo priložnost, da k

akciji povabite mlade iz župnije in jim na tak način približate Karitas. V februarju 2012 boste na vašo župnijsko Karitas prejeli pismo s podrobnejšimi navodili, kako se lahko priključite čistilni akciji, ter nekaj gradiv, namenjenih ozaveščanju (DVD s PPT križevega pota ter dokumentarnimi filmi iz Afrike), s pomočjo katerih se lahko pripravite na akcijo, izvedete delavnice za mlade idr. Čistilna akcija bo imela pozitivne učinke na okolje, prav tako pa je odlična priložnost za druženje. Prijave na mojca.urh@karitas.si ali 01 432 03 05. •

družbeni nauk cerkve

SOLIDARNOST JE KREPOST ČLOVEKA IN DRUŽBE

Jožica Ličen

Za vse je svet dovolj bogat in srečni vsi bi bili, če kruh delil bi z bratom brat s srčnimi čutili. (Simon Gregorčič)

Družbeni nauk Cerkve se ni začel z letošnjim pastoralnim letom in tudi solidarnost ni izum našega časa. Oboje je v življenju vsake generacije že dolgo smerokaz k pravičnejši družbi, k človeku in Bogu. V Apostolskih delih beremo: »Nihče med njimi ni trpel pomanjkanja!« Sama, sicer potihoma, pomislim, da bi bilo to izvedljivo tudi danes. Istočasno si odgovorim, da je misel dobra, prava, vendar neizvedljiva. Ali res?

Socialno načelo: Prepričana sem, da se medčloveške solidarnosti ne da zaukazati z zakonom, lahko pa pomen in vrednoto solidarnosti vzpodbujamo in krepimo s pravično zakonodajo. V prejšnjem sistemu smo o solidarnosti toliko govorili, da se nam je v novi dobi ta beseda nekako upirala. Nekateri na to uho ne slišijo niti danes. In vendar je novo gibanje na Poljskem, ki je presekalo s preteklim režimom, izbralo prav besedo Solidarnost za svoje geslo – in uspelo. Nam to danes ni potrebno, potrebujemo pa spoznanje, da smo odvisni drug od drugega, zato bi bilo dobro, da postane solidarnost nekaj samoumevnega. Kristjani se ne smemo izgovarjati na krivično zakonodajo, ki omogoča nekaterim bogatenje na račun človeka in narave; dovolj je, da ljudje v nas prepoznajo pristen socialni čut do človeka in okolja. Nihče ni tako reven, da ne bi mogel komu česa podariti, pa čeprav 'le' svoj čas in prijazen pozdrav, ki je nalezljiv. Ali, kot radi rečemo: besede mikajo, zgledi vlečejo.

Če gledam z vidika župnije, menim, da se je vedno treba spraševati, ali je v naši župniji kdo, ki trpi pomanjkanje, stisko. Pomanjkanje in stiska ima več obrazov in prepričana sem, da so v vsaki župniji ljudje, ki to pomanjkanje ali stisko lahko omilijo. Tisti, ki na pamet trdijo, da v njihovi župniji ni pomoči potrebnih, imajo greh, kajti še Jezus je rekel, da bodo ubogi vedno med nami. Zato: od kod nam ta samozavest?

Ko smo v naši župniji pred leti nabirko velikega četrtka prvič namenili družinam, ki jih je v tistem letu doletela nesreča, smo ob tem spoznali, da je občestvena solidarnost tisti vzvod, ki daje upanje in pričuje za ljubezen. To spoznanje nas dobesedno sili, da vidimo, slišimo, pomagamo, obenem pa zagotavlja, da v težkih trenutkih ne bomo sami.

Moralna krepost: Sodelavci Karitas imamo v našem času krasno možnost in priložnost, da na socialnem področju promoviramo krepost solidarnosti. Prvi korak je darovati svoj čas in svoje znanje za ljudi v stiski, drugi, ki mora teči vzporedno s prvim, je, da spoštujemo svoj čas in nadgrajujemo svoje znanje. Ne kar tako, da mine čas, temveč zares. Le tako bo naša pomoč prava in učinkovita. Ni se nam treba skrivati, da ljudje ne bi vedeli, kaj delamo, temveč povedati in vabiti nove sodelavce ter tiste, ki lahko pomagajo. Ne potrebujemo velikih plakatov in dragih oglasov, za nas je dovolj, da o stiskah, ki jih pri svojem delu srečujemo, preprosto govorimo in trkamo na dobro srce in odprte roke posameznika in družbe.

Župnijsko, dekanijsko, škofijsko občestvo lahko z določeno akcijo, predavanjem ali okroglo mizo

gore premika. Ljudje radi prisluhnejo, se vključijo in njihova moralna krepost, ki jim je prirojena, pride na dan in prevladi še najbolj trda srca.

Pred časom se je župnija misijonarja Danila Lisjaka odločila, da bo vzpostavila stik z otroki v Ugandi, kjer gospod Lisjak deluje, tako da bodo tam otroci risali podobe, istočasno pa domači otroci, njihovi starši in drugi družinski člani ter številna društva šivali muce. Kako je to izgledalo v Ugandi, ne vem, sem pa imela priliko videti in doživeti vrhunec akcije na prednovoletni prireditvi v osnovni šoli. Učitelji, otroci, starši in celotno občestvo je dobesedno dihalo solidarnost. Učenci so peli, igrali in prodajali doma izdelane muce. Ko je muc zmanjkalo, se ni nihče jezil ali odšel, temveč v škatlo za prostovoljne prispevke dal, kot se je v srcu odločil. Prepričana sem, da bodo letos, prihodnje leto in tudi naprej to ponovili.

Delo za skupno blaginjo: Cerkvena in posledično karitativna dejavnost je prostor, kjer se gradi zavest in spoznanje, da je skupno dobro last nas vseh in smo vsak zase kot posamezniki odgovorni in poklicani k dialogu med seboj in vsemi ljudmi v svojem okolju. Stvarstvo ni moje in tvoje, temveč naše, Bog nam ga je dal v varstvo, meje in pregrade smo si naredili ljudje. Sodelavci Karitas se moramo osebno in kot skupina angažirati na področju varovanja božjega stvarstva, ki je veliko

več kot samo pomoč ljudem, ki so izgubili službo. Iskati vzroke, opozarjati in tudi kričati, če je treba, je naša naloga, morda celo privilegij. Kljub temu, da krščanstvo z vseh strani kritizirajo, se je treba še bolj angažirati pri zagovarjanju človeka, ki trpi krivico. Pravičnost ni v deklaraciji, pravičnost je v detajlih. Ni treba slepo slediti medijski kampanji, ki večkrat vidi revščino tam, kjer je ideološko zaželenjena. Misliti moramo s svojo glavo, zdrava kmečka pamet je navadno prvi pokazatelj, zato je strah, da ne zmoremo in ne znamo, odveč.

V Škofijski Karitas Koper smo v lanskem letu pripravili zgibanko, katere glavni namen je bil vzpodbujati solidarnost med primorskimi ljudmi. Ko sem se šla na pošto pogovarjat o čim manjših stroških distribucije, je bil moj sogovornik mladenič, za katerega bi človek na prvi pogled rekel, da svoj posel učeno in dobro opravlja, ga pa malo zanima, komu je ta zgibanka namenjena. Kmalu sem spoznala, da sem se krepko zmotila – ko je prebral Gregorčičev verz na zgibanki: »Odpri srce, odpri roke, otiraj bratove solze,« se je razgovoril in njegov čut za sočloveka, za skupno dobro, me je prepričal, da so med nami tudi mladi ljudje, ki v dobroti in solidarnosti vidijo pot v skupno dobro.

Sicer pa nam je to pot pokazal Gospod, ki je za nas, take kot smo – boječi in čuteči, vredni in nevredni – dal vse, kar človek ima: življenje. •

medgeneracijska solidarnost

ŽIVETI POLNO SEDANJI TRENUTEK ZA LEPO STAROST

Helena Zevnik Rozman

Pogled srednje generacije na aktivno staranje

Kot sem v članku v prejšnji številki Žarka dobrote k razmišljanju o aktivnem staranju povabila starejšo generacijo, sem sedaj besedo dala srednji generaciji. V pogovor o tem, kaj jim pomeni pojem aktivno staranje, so se vključili sodelavci škofijskih in Slovenske Karitas: Jože Kern, Franica Grmek, Gregor Vidic in Jana Lampe.

Prvo vprašanje, ki se je odprlo, je bilo, ali naj spregovorijo o kakovostni starosti ali v luči svojih let. Franica Grmek je ob tem razmišljala, da je zanjo staranje proces od rojstva dalje, da pa o obdobju starosti do pred kratkim sploh ni razmišljala. Jana Lampe je dodala, da si pod pojmom aktivnega staranja nekako predstavlja, kako se bo

sama kakovostno starala. Pogosto se vpraša, kako bo preživela čas do smrti, še posebej čas v starosti. In nadalje: ali bo ob dnevu smrti zadovoljna s svojim življenjem? Ali ji bo žal za veliko nedorečenega, neizgovorjenega, nenarejenega ali morda slabo narejenega? Ali bo lahko rekla, to je bilo to? Gregor Vidic pa je izpostavil, da ga, ko tako na hitro pomisli na staranje, pri srcu kar stisne. Vendar dodaja: »Staranje namreč dojemam kot pojem spreminjanja. V bistvu je to nek izziv, in več kot o njem razmišljaš, več ti da. Kot pojem ljubezni.«

Jožetu Kernu se zdi nekako samo po sebi umevno, da aktivno staranje pomeni, da človek ohranja čim več aktivnosti čim dlje v starosti. Tudi aktivnost je sama po sebi dobra. Gregor Vidic pa se je ustavil ob besedi aktivno. Zdi se mu

umeten pridevnik, ki označuje kakovost v povezavi s staranjem. Pri besedi aktivno včasih pogreša več poudarka na pojmu proaktivno. Proaktivno razume kot bolj poglobljeno, tisto, za kar je treba več priprav, kar človek doživi iz lastnih izkušenj, medtem ko aktivno pomeni bolj preverjene in sprejete možnosti.

»Če nekako pomisliš, kaj prinese staranje – kronične bolezni, preizkušnje, trpljenje –, lahko aktivno staranje opredelimo kot predpripravo na soočenje z vsemi temi tegobami,« pravi Gregor Vidic. Zato je zanj aktivno staranje podlaga za razumevanje in omogočanje tistega, kar je potrebno za kakovostno starost. Da se pripravimo na večje življenjske spremembe. Pri teh spremembah veliko govorimo ob izgubi partnerja, o sindromu praznega gnezda. Ob tem se Gregor sprašuje: kaj pa tisti, ki so celo življenje živeli sami, neporočeni, brez otrok, pa so se vseeno aktivno postarali in živeli proaktivno? Zgled brezkompromisne podobe človeka, ki se stara, je zanj Job iz Svetega pisma, ki gre v življenju preko toliko težkih stvari. Na koncu sprejme vse, česar se ne da spremeniti, in to sprejetje starost naredi lepo.

»Aktivno staranje je pot do najbolj končnega izdelka,« pravi Gregor Vidic. Ob tem izpostavi pri spodobno kipa, ki ga obdeluje kipar. Ko si mlad, se v grobem zarisujejo poteze, izkleše se okvir, stvari se skicirajo, kar mora v prvi fazi narediti vsak kipar. Starost pa je kot zaključni del kiparjevega dela. V starosti se namreč dodelajo, obrusijo vsi detajli in dobiš jasne poteze človeka. Tako se nam ob smrti končno pokaže dokončna podoba posameznika.

Jana Lampe meni, da so za doseg tega končnega cilja pomembna določena področja. Prvo, kar je v celotnem procesu staranja ali življenja zelo pomembno, je, kako gradimo odnos do vseh ljudi, s katerimi živimo: najbližjih družinskih članov, sorodnikov, sosedov, sodelavcev ... Da si znamo vzeti čas za človeka, se ustaviti in reči stop. Kakovostna starost je odvisna od odnosov, zato se moramo izogibati stvarem, ki odnose kradejo. Lahko manj gledamo televizijo in raje skupaj igramo karte. Poleg odnosov je zelo pomembno ohranjanje stika z naravo in vključevanje v športne aktivnosti. Da si vzamemo čas za odhod v naravo, da ohranjamo pristen in spoštljiv odnos do narave. Morda je to hoja, nabiranje zelišč in druge aktivnosti. Še boljše pa je, če to v dobri družbi povežemo z gradnjo odnosov. Kot zadnje pa se ji zdi za aktivno staranje pomembno, da se ves čas življenja vključujemo v različne dejavnosti, krožke, dobrodelnost – kolikor

seveda zmoremo glede na starost in druge obveznosti. Na ta način prispevamo v dobro skupnosti in k zadovoljstvo samega sebe.

Franica Grmek se zaveda, da se bo delovna aktivnost sedanje srednje generacije krepko poglobljila v kasnejša leta v primerjavi s sedanjimi upokojenci. V nekem časopisu je prebrala članek, kjer je pisalo, da imajo sedanji upokojenci še 1/3 življenja pred seboj. Močno dvomi, da bo to veljalo za njeno – današnjo srednjo generacijo in za mlajše generacije. Zato se ji zdi pomembno, da polno živi za sedanji trenutek, ko vedno znova išče neko notranje ravnovesje in bolj teži k umiritvi kot k aktivnosti oziroma 'akciji'.

Tudi Jože Kern se sprašuje, kaj lahko človek v srednjih letih, kjer je sedaj on, naredi za svojo starost – seveda poleg tega, da skrbi za zdravje. Meni, da se v teh letih lahko človek z neko samovzgojo začne premikati v osebno držo, ki je tudi drža za pripravo na starost. Da se učiš ne le dajati, voditi, usmerjati, druge voditi, ampak da to od drugega tudi sam sprejmeš. Da se naučiš pravočasno odlagati moč. Da ne odločaš o vsem sam, da tudi drugi o čem odločijo. Da gre kaj mimo in odločajo mlajši. To obdobje vidi kot čas, da se začneš približevati držam, ki bodo čez 5, 10, morda 15 let prevladujoče. Da več poslušáš in manj govoriš. Da se zaveš, da nisi glavni akter kot prej, ko si bil na poziciji očeta, v kakšni karierni vlogi direktorja, vodje, predstojnika ..., in se prilagodiš na novo obdobje, ko to ne bo več normalno.

Gregor Vidic staranje in starost povezuje s pojmom zorenja. Proces zorenja, ki se dogajajo v naravi, se dogajajo pri človeku. Človek preko generacij zori v starost. Starost, meni Jože Kern, je čas, v katerem se človek bolj nagne k strpnosti, razumevanju, širini, sprejemanju drugih, k modrosti, ko veš, da se nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha. To imenuje uravnotežena umirjena drža, ki vsebuje več zaupanja v to, da življenje teče v pravo smer, da se vedno zgodi, kot je prav, da se velikokrat vse obrne v dobro. Tudi Jana Lampe meni, da veliko upokojencev danes nima časa, je vključenih v številne aktivnosti, ne vzamejo pa si časa za najbližje in soljudi. Zato je to obdobje, ko si je treba vzeti čas za vnuke, za bližnje. Franica Grmek se sprašuje: »Kaj ni že v naravi, da se star človek umiri ...?« Misli, da je 'aktivna' starost lahko za človeka tudi zelo osrečujoča, če se umiri, spravi sam s seboj, z bližnjimi in z Bogom. In doda: »Ali ni to tih, neopazen notranji proces ...?« •

»ZADOVOLJEN SEM, GOSPOD, ZADOVOLJEN«

p. Robin Schweiger

8

V tem pastoralnem letu me navdihuje p. Alberto Hurtado Cruchaga (1901–1952) (izg. Urtado Kručaga), ki je bil velik prijatelj ubogih in borec za pravičnost. Pogosto je izrekel v naslovu zapisane preproste besede, še posebej, ko mu je bilo težko. Tega čilskega jezuita je papež Benedikt XVI. razglasil za svetega 23. oktobra 2005.

Alberto Hurtado se je rodil 22. januarja 1901 v Viña del Mar. Zaradi prezgodnje smrti očeta se je družina soočala z mnogimi težavami. Alberto je vse težave reševal z mirnostjo, zaupanjem v Božjo (po)moč in dobroto ljudi. Dokončal je pravo in namesto, da bi delal kariero kot pravnik, je leta 1923 vstopil v jezuitski red. Po posvečenju (1933) je še študiral psihologijo in pedagogiko v belgijskem mestu Louvain. Bil je človek izredne intelektualne globine in širine. Po doktoratu iz pedagogike je obiskal še pomembnejše socialne centre v Evropi, saj je želel spoznati vse, kar bi mu koristilo pri njegovem bodočem delu v Čilu.

Leta 1936 se je vrnil v Čile in začel delo med ubogimi, še posebej z otroki ter problematičnimi mladostniki. Prav v teh ubogih je videl Kristusa. Dobro je razbiral znamenja časa in bil zelo kritičen do vsega, kar je videl v družbi, posebej do velikih družbenih razlik v svoji domovini. Za uboge je ustanovil t. i. Hogar de Cristo (Kristusov dom), da bi imeli streho nad glavo in hrano ter da bi bili sprejeti z dostojanstvom. Z majhnim zelenim tovornjakom je vsak dan prevozil mnoge ulice in ceste glavnega mesta, da bi tem ljudem pomagal. S svojo osebno karizmo ter s prijetno osebnostjo je navduševal in tudi navdihoval mnoge, da so mu pomagali. Njegovo gibanje – v katerem so bili prostovoljci in tudi podporniki – je bilo dar od Zgoraj in velik uspeh. Ocenjeno je, da je v letih 1945–1951 pomagal več kot 850.000 otrokom.

P. Alberta Hurtada nobena stvar ni 'iztirila'. Želel je spremeniti, dati svoj prispevek k izboljšanju čilske družbene situacije in prenovi Cerkve v svoji domovini. Zaradi tega se je resno soočil z vsemi izzivi, saj je hotel najti tudi rešitve. Lotil se je najprej analize verske in družbene situacije v Čilu z raziskavo, ki je bila v tistih letih prava novost. Leta 1941 je izdal knjigo s pomenljivim naslovom »Je Čile katoliška dežela?«, ki je povzročila pravi 'vihar' v deželi. Obtožili so ga celo, da je komunist, da je pretiraval v svojih uvidih. Vse je mirno prenašal in izročal Kristusu.

V obdobju pastoralnega delovanja v Čilu je vedno dajal pomembnost osebni krščanski vzgoji, dajanju duhovnih vaj, formaciji duhovnikov in nobena stvar mu ni bila pretežka, da bi se je lotil. »Vsak ubogi je Kristus, ki nosi križ,« je rad ponavljal. P. Alberto je vedno hotel priti k izvoru težav, da bi našel prave rešitve. Večkrat je 'obtožil' bogate katoličane, ki se imajo za katoličane, a niso sprejeli ali so celo ignorirali družbeni nauk takratnih papežev.

Precej let je Alberto vodil gibanje Katoliška akcija. Pomagal je tudi delavcem, zato je vstopil tudi med sindikate, da bi tem ljudem dajal podporo, vračal dostojanstvo in jih osvobajal ideoloških nevarnosti. Pred smrtjo je ustanovil revijo Mensaje (Sporočilo), kjer je lahko pisal o aktualnih družbenih temah. V prvi polovici leta 1952 so mu zdravniki odkrili raka in že 18. avgusta 1952 je odšel k Očetu, star komaj 51 let. Še posebej pred smrtjo je rad ponavljal svojo 'mantro': »Zadovoljen, Gospod, zadovoljen.«

P. Hurtado je bil človek globoke vere. Bil je 'ogjenj', ki je 'prižigal' druge 'ognje' v služanju bližnjim, predvsem ubogim. Odlično je znal povezovati vero in delo za pravičnost, ki izhaja iz vere, pa tudi intelektualno refleksijo ter praktična dejanja v službi človeka. Motiv njegovega dela z ubogimi je bil Kristus, saj je v ubogem videl Njega, ki kliče k spreobrnjenju, k pravičnejšim odnosom v družbi in k preprostemu služanju.

Spoštovani: ne bojte se postavljati pravih vprašanj pri vašem nelahkem delu, tudi delikatnih ne, saj nas prav Kristus in njegova ljubezen k temu kličeta! Za navdih in v tolažbo vam posredujem izjavo znanega brazilskega nadškofa Helderja Camare, ki je bil tudi velik prijatelj ubogih ter borec za pravičnost. Nekoč je izjavil: »Ko dam kruh ubogim, mi pravijo, da sem svetnik. Ko se pa vprašam, zakaj so ubogi, mi rečejo, da sem komunist!« •

Kristusov sodelavec

Vsak izmed nas je Kristusov sodelavec, mladika na trti. Kaj torej vam in meni pomeni, biti Kristusov sodelavec? Pomeni, da prebivamo v njegovi ljubezni, da občutimo njegovo veselje, širimo njegovo usmiljenje, da smo priča njegove prisotnosti v svetu.

bl. Mati Terezija

10 LET AMBULANTE S POSVETOVALNICO ZA OSEBE BREZ ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA V LJUBLJANI

Matic Podržaj

V letu 1996 so v Župnijski Karitas Štepanja vas, na pobudo g. Mira Medena in ob podpori p. dr. Gabrijela Recka, ustanovili Ambulanto Karitas. Namenjena je bila predvsem brezdomcem, ki niso imeli urejenih dokumentov in tudi ne osnovnega zdravstvenega zavarovanja. Prva zdravnica je bila dr. Alma Halas, za njo pa dr. Branka Matoic, s še tremi zdravniki in drugim medicinskim osebjem.

Zaradi čedalje večjega obiska in odkrivanja težko ozdravljivih in nalezljivih bolezni so se leta 2002 člani ŽK Štepanja vas povezali s Slovensko

sredstev. Ker nekateri obiskovalci ambulante nimajo možnosti, da bi dostojno poskrbeli za osebno higieno, jim ŽK omogočajo, da se pred vsakim pregledom okopajo in uredijo. V skladišču, ki je poleg kopalnice, pa dobijo brisače, milo, pribor za britje, zobno ščetko, pasto, škarjice, sveže perilo, nogavice, čevlje in obleko.

Od novega začetka v letu 2002 je vodja projekta Aleksander Doplihar, dr. med., ki je prejel državno nagrado za prostovoljstvo v letu 2011. Na srečanju, kjer smo se mu predstavniki Karitas za-

9

FOTO: Matic Podržaj

Filantropijo in Mestno občino Ljubljana. Ta je pozvala še Zdravstveni dom Ljubljana, ki je odstopil prostore na Mislejevi ulici 3 v Savskem naselju v Ljubljani in ambulanto enakopravno vključil pod svoje okrilje.

Danes je ambulanta namenjena vsem osebam, ki nimajo urejenega zdravstvenega zavarovanja, to so brezdomci, Romi, azilanti, izbrisani, tujci, osebe, ki živijo v začasnih bivališčih, propadli podjetniki. Vsako leto ima Ambulanta preko 10.000 obiskov.

V Ambulanti deluje tudi socialna delavka, ki pomaga urejati zdravstveno zavarovanje, pisati vloge za pridobitev slovenskega državljanstva, pomaga pri urejanju osebnih dokumentov ...

Veliko dela pa imajo tudi prostovoljci ŽK iz ljubljanskih župnij, saj preko celega leta opravijo več kot 1.000 prostovoljnih ur. Njihovo delo je predvsem skrb za pridobivanje finančnih in materialnih

hvalili za vse opravljeno delo, je izpostavil, da so v preteklosti med uporabniki ambulante prevladovali brezdomci, Romi in izbrisani. V zadnjem času pa pri njih išče pomoč vse več ljudi, ki so zaradi krize ostali brez službe oz. jim delodajalci niso plačevali zavarovanja, in je zato njihova pravica do koriščenja osebnega zdravstvenega zavarovanja zamrznjena. Tako so velika kategorija, ki obiskuje ambulanto, nekdanji obrtniki.

Stalne kartone ima v ambulanti med 800 in 900 ljudi, skupaj z mariborsko ambulanto pa pokrijejo le 30 odstotkov prebivalcev, ki so nezavarovani. Vseh je, po statistiki, okoli 100.000.

Potrebovali bi še dodatne ambulante predvsem v Kopru, Kranju, Celju in Novem mestu. Čeprav je ambulanta v Ljubljani, ki jo financira predvsem MOL, namenjena večinoma ljudem iz Ljubljane, sprejmejo tudi ljudi iz drugih krajev. •

koper

ZA LAŽJE SVETOVANJE

Dana Ivančič

120-urni seminar za neprofesionalno svetovanje v Kobaridu

V Domu Andreja Manfrede v Kobaridu so se v soboto, 14. januarja, pričela predavanja ob 120-urnem seminarju za neprofesionalno svetovanje ljudem v stiski. Seminar organizira Škofijska Karitas Koper. Vodita ga Bogdan Žorž, psiholog in psihoterapevt, ter Matej Kobal, ravnatelj ŠK.

Tovrstni seminar je že potekal v preteklih letih na Sinjem vrhu nad Ajdovščino, dvakrat na Mirenskem Gradu in enkrat na Klancu pri Kozini. Uspešno ga je zaključilo preko 130 sodelavcev Karitas. Namenjen je predvsem sodelavcem Karitas, ki se pri svojem delu srečujejo z ljudmi v stiski in želijo pridobiti več znanja, kako prisluhniti prosilcem pomoči, razumeti stisko ter tako izbirati najustreznejšo pomoč. Povpraševanje po tovrstnem izobraževanju se v zadnjih letih zelo povečuje. Tudi stiske se povečujejo, zato smo hvaležni ljudem, ki jim je mar za druge. Zato te pozdravljam, tebe, draga sodelavka, dragi sodelavec Karitas, da hočeš dati še veliko več!

Razveseljivo za našo Tolminsko območno Karitas je bilo, da smo nagovorili dovolj sodelavk in sodelavcev ter s tem omogočili usposabljanja v Posočju, konkretnije v Kobaridu, kajti od 34 slušateljev jih je največ prav iz okolice Kobarida. Tako se bomo srečevali vsako tretjo soboto v mesecu celo koledarsko leto.

Na prvem srečanju je bilo udeležencev 30. V uvodnem delu je Bogdan Žorž predstavil program dela ter gradiva, predvsem priročnik za samopomoč in svetovanje v vsakdanjem življenju z naslovom Svetovati ali poslušati. Priročnik bo osnova za domače delo, večina seminarja pa bo potekala preko vaj in analiz primerov. Ravnatelj Matej Kobal pa bo vodil duhovni del seminarja.

Del prvega srečanja smo namenili tudi predstavitvi vseh udeležencev. Lepo je bilo, ker smo se zvrstili iz tako različnih krajev, še bolj pa, da smo zastopni tako medgeneracijsko. In še celo nekaj mož se je pridružilo skupini.

Seminar vsi začinjamo z veliko pričakovanji in z željo, da bi se v skupini dobro počutili ter da bi svojo potrebo po poglobljanju znanja uresničili. Tako bi se lahko naučili prepoznavati tudi najbolj pogoste napake svetovanja in se jim v praksi tudi izognili.

Veseli me, da je start uspel! Vsem želim veliko delovnega uspeha in Božjega žegna! •

MED SODELAVCI ISTRSKE OBMOČNE KARITAS

Jožica Ličen

V soboto, 14. januarja, se je v Bertokih zbralo 66 sodelavcev Istrske območne Karitas, nekaj jih je bilo tudi iz Kraške, Vipavske in Cerkljanske OK. Istrska območna Karitas združuje vse župnijske in medžupnijske Karitas na področju dekanije Dekani in Koper. Začeli smo s sveto mašo, ki jo je daroval predsednik IOK Franc Prelc. V letošnjem letu bo oče Franc praznoval 50-letnico mašništva in verjetno je bil ta dan že uvod v praznovanje, ki mu ga bodo pripravili ljudje, ki se jih je dotaknila njegova ljubezen in pomoč. Sodelavke Kraške Karitas, od koder Prelčevi izvirajo, so mu podarile svečo. Presenečenje so vsem udeležencem, še posebej pa očetu Francu pripravile pevke iz Mirna, ki so ga pričakale pred cerkvijo. Spontano se je primorski temperament pokazal v skupni pesmi vseh prisotnih.

Kratek sprehod od cerkve do Centra Karitas v Bertokih je bil uvod v skupni pogovor in prijateljsko druženje. Mansarda hiše je bila polna in moram priznati, da sem imela tremo pred sodelavci, ki jih cenim in zanje vem, da podobno razmišljamo, zato sem se spraševala, če jim sploh lahko povem kaj, česar ne vedo. Za naslov mojega predavanja sem malo obrnila letošnje geslo, ker sem želela, da razmišljamo o mestu ljubezni v pravičnosti. Najprej sem se, svojemu stanu primerno, sprehodila skozi Kompendij družbenega nauka Cerkve bolj zato, da smo skozi naslove posameznih poglavij videli, da to ni kakšna visoka znanost, marveč preproste stvari, ki se nas dotikajo v vsakdanjem življenju. Od prvega dela, kjer je govora

o Božjem načrtu ljubezni do Cerkve kot Božjega bivališča med ljudmi, smo prešli v praktični del. Kot sodelavcev Karitas so se nas najbolj dotaknila poglavja, kjer je govora o družini, delu, gospodarstvu, politiki, okolju, miru – skratka, o prizadevanju za civilizacijo ljubezni.

Po tem uvodu smo se spraševali, ali hočemo in znamo:

- biti vest družbe in glasnik revnih,
- opozarjati na krivice, učiti živeti, in ne le preživeti,
- pri pomoči zasledovati cilj k skupnemu dobremu,
- skozi duhovna in telesna dela usmiljenja videti različne obraze stisk,
- vzpodbujati solidarnost in krepiti odgovornost,
- zagovarjati dostojanstvo vsakega človeka
- biti dejavna krščanska ljubezen in živi steber naših občestev.

Lepo je bilo podeliti praktične izkušnje in drug drugega vzpodbujati, da vztrajamo v karitativnem delu. Skupno kosilo je bilo pogovor sodelavcev, prijateljev in že načrtovanje naslednjih dejavnosti. Ob koncu nas je oče Franc z duhovno mislijo in bogatimi izkušnjami vzpodbujal k nesebični, vendar pametni ljubezni do ljudi v stiski.

Ko se mi je voditeljica Istrske OK Pavla Breč ob koncu zahvalila, mi je bilo nerodno, kajti zahvala velja vsem sodelavcem in vsakemu posebej, ker se drug od drugega učimo, drug drugega podpiramo in delamo z veseljem. •

OBČNI ZBOR ŠKOFIJSKE KARITAS KOPER SOBOTA, 3. marec 2012

DNEVNI RED:

ob 9.00 sveta maša v župnijski cerkvi sv. Štefana v Vipavi: škof msgr. Metod Pirih ob somaševanju duhovnikov

ob 10.00 Škofijska gimnazija Vipava: vpis udeležencev in prejem gradiva

ob 10.15 začetek občnega zbora
Statutarni del:

- delovanje Karitas v Koprski škofiji v letu 2011
- razprava in sprejem poročil
- razprava in sprejem programa dela za leto 2012

ob 12.30 kosilo in druženje

ob 14.00 predavanje Aleš Čerin: Kako preživeti z 1 EUR na dan

ob 15.00 delavnice

ob 16.00 plenum in sklep

Ijubljana

PRAZNOVANJE 20-LETNICE ŽUPNIJSKE KARITAS DRAVLJE

Na prvo adventno nedeljo in obenem nedeljo Karitas smo se pri župnijski sveti maši zahvalili Bogu za 20 let delovanja naše Župnijske Karitas. Sveto mašo je daroval naš župnik p. Ivan

Bresciani, somaševal pa p. Marjan Šef, ki nam je opisal začetke delovanja Karitas v Sloveniji, kjer je bil tudi sam velik pobudnik. Tudi začetki naše Župnijske Karitas segajo v tisto obdobje, saj smo že leta 1991 uradno pričeli z delom. Korenine dobrotelne dejavnosti pa so še starejše, ker je Župnijski odbor za karitas deloval že od leta 1968 in se kasneje preimenoval v Skupino za diakonijo.

Pri naši zahvali Bogu in našem slavlju nas je podprl tudi g. Jože Rovtar, ki je zastopal Škofijsko Karitas. Pozdravil nas je s spodbudnimi besedami, poudaril pomembnost našega dela za reševanje stisk, ki so v naši družbi vse bolj prisotne, in nam zaželel uspešno delo še naprej.

Za še bolj svečano in doživeto sveto mašo so skrbeli mladi pevci skupine Nas osem, ki so popestrili tudi naše druženje in agape po sveti maši, za katerega so poskrbele pridne gospodinje.

Ko se ob jubileju oziramo na prehojeno pot, se s hvaležnostjo spominjamo vseh, ki so s prostovoljnim delom ali prispevki pomagali lajšati stiske. Brez njihovega prispevka in duhovne podpore g. župnika bi ne zmogli.

Nad vsemi nami pa je Božja milost in ljubezen in z Njegovim blagoslovom gremo naprej! •

12 ŠTUDIJSKI DAN PROSTOVOLJCEV ŠKOFIJSKE KARITAS LJUBLJANA

Polona Miklič

Tako kot vsako leto smo se tudi letos v začetku januarja prostovoljci in sodelavci Škofijske Karitas Ljubljana dobili v Antonovem domu na Viču na našem rednem srečanju. Tokrat smo ga vsebinsko zastavili malo drugače. *Svetovanje – ena od možnih oblik pomoči v Karitas* je bila splošna tema. Za predavanje smo prosili dr. Stanka Gerjolja, ki se je prijazno odzval našemu povabilu. Njegovo predavanje z naslovom *Za človeka gre – zame in zate* je bilo namenjeno osrednji temi našega študijskega dne, svetovalni dejavnosti. Ta pri nas poteka že od samega začetka delovanja, čeprav se mi vse pogosto zdi, da javnost naše delo povezuje predvsem z materialno pomočjo. Zato in ker potrebe tako kažejo, smo se odločili, da bomo v prihodnje posebno pozornost namenili prav svetovalni dejavnosti. Želimo ustanoviti svetovalni center in več manjših svetovalnic na ravni dekanij, ki bi jih vodili prostovoljni strokovni sodelavci. Zato odločitev, da prostovoljcem župnijskih Karitas ponudimo ustrezna izobraževanja. Njihov odziv v soboto, 7. januarja, nas je potrdil v tej odločitvi. Predavanju dr. Gerjolja, ki je pritegnilo veliko zanimanja in kateremu je sledila vrsta pozitivnih odzivov, je sledilo delo v

delavnicah na temo *Spoznavanje prevladujočih načinov odzivanja in odgovarjanja na konkretne stiske*. V štirih skupinah so udeleženci aktivno sodelovali in pod vodstvom mentorjev razpravljali o tem, na kakšen način sprejemamo človeka v stiski, natančneje, kako z njim komuniciramo. Namen delavnic je bil ozavestiti, kakšno je pravzaprav naše odzivanje na zgodbe in vprašanja ljudi, ki se k nam zatečejo po nasvet, ter predstaviti ustrezen način komunikacije. Vsebinski predavanja dr. Gerjolja, vsebinski delavnice, ki jo je pripravila naša svetovalka Alenka Petek, vsebinskim povzetkom in poudarkom ter mnenjem udeležencev bomo posvetili celotno izdajo Plamenečega križa. Študijski dan smo ocenili kot zelo uspešen, zato nameravamo organizirati še več podobnih izobraževalnih srečanj o svetovalni dejavnosti. •

ROMANJE K SVETI ELIZABETI OGRSKI V SLOVENJ GRADEC

Polona Miklič

Vsi, ki si delimo skupno usodo in se po najboljših močeh poskušamo znati v naših mnogo premajhnih prostorih na Poljanski 2, smo se odločili, da z našo prošnjo za rešitev prostorske stiske pomramo k sveti Elizabeti Ogrski, zavetnici Karitas, v Slovenj Gradec. Po večerni maši nas je odprtih rok sprejel župnik Peter Leskovar in nam povedal precej zanimivih stvari o cerkvi in njeni zavetnici, ki velja za eno najpomembnejših žensk katoliške Cerkve. Sveta Elizabeta je bila hči ogrskega kralja Andreja II. Njena mati Gertruda je imela posest tudi na naših tleh, s sedežem v Kamniku. Naj povem še to, da je slovenjgraška cerkev prva na svetu, posvečena Elizabeti Ogrski. Štiriletno so jo zaročili s sinom turinškega kneza, Ludvikom IV. Pri rosnih štirinajstih letih sta se poročila. Kratek zakon je bil zelo srečen. Zaradi svoje pobožnosti in ljubezni, ki jo je posvečala najrevnejšim, je bila Elizabeta nenehno izpostavljena napadom plemstva, ki se ni strinjalo z njenim načinom življenja in ni razumelo njene globoke vere ter potrebe pomagati ubogim. Ko je po moževi smrti ostala brez obrambe, so jo z odpravnino izgnali z gradu. Kljub revščini je v Marburgu v Hessnu ustanovila bolnišnico za bolnike, ki jih niso hoteli sprejeti nikjer drugje. Imenovala jo je po svojem velikem vzorniku svetem Frančišku. Kot tretjerednica je vstopila v Frančiškov red, posvetila se je uboštvu in skrbi za druge. »O, Gospod, ne morem se ti dovolj zahvaliti, ker mi dopuščaš te uboge ljudi, tvoje najljubše prijatelje, sprejemati in oskrbovati.«

Njeno življenje, vera, zaupanje v Boga in potrpežljivost so na vse nas naredili velik vtis. Piko na našem romanju pa je gotovo dodal Peter Leskovar s svojo odprtostjo in pozitivno energijo, ko nas je sprejel kot dobre znance in nas prijazno povabil, naj se še kdaj oglasimo. Povabilo sprejeto. Gotovo še pridemo! •

murska sobota

KARITATIVNO DELO V ŽUPNIJI LJUTOMER

Marija Pušenjak

V mesecu novembru 2011 je Župnijska Karitas Ljutomer praznovala 20 let delovanja. Slovesnosti v župnijski cerkvi, kjer so 4 člani Karitas, ki delujejo od samega začetka, prejeli tudi posebna priznanja, je sledilo zanimivo druženje na župnijskem dvorišču. Poleg članov domače župnijske Karitas in mnogih dobrih župljanov so nam pri pogostitvi pomagali člani župnijske Karitas iz Beltincev in Razkrižja ter Društvo babic iz Pristave. Ob slovesnosti smo Gimnaziji Ljutomer podarili tudi 1.000 EUR kot pomoč pri izgradnji dvigala. Gimnazijo namreč obiskujeta 2 dijakinji, ki sta gibalno ovirani.

Druženje je ponovno dokazalo, da z dobro voljo in medsebojnim sodelovanjem zmoremo veliko, predvsem pa, da lahko sebi in bližnjim naredimo mnogo veselja.

Uradni začetek delovanja Župnijske karitas Ljutomer je bil 14. julij 1991. Kmalu po ustanovitvi Slovenske Karitas smo v Ljutomeru spoznali, da je treba tudi znotraj župnije začeti z uradnim karitativnim delovanjem. Na ustanovnem sestanku se nas je zbralo 20 prostovoljcev skupaj s takratnim župnikom Izidorjem Veleberijem. Število je ostalo približno enako skozi ves čas, tako da nas trenutno aktivno deluje 23. Pri večjih akcijah in dejavnostih nam pomagajo še člani ŽPS in mnogi drugi dobri ljudje. Naše delo ni vezano le na župnijo Ljutomer, ampak delujemo tudi širše. Prav tako je pomembno, da se znotraj lokalne skupnosti povezujemo tudi z ostalimi humanitarnimi organizacijami ali zavodi ter skupaj poskušamo pomagati. Ta pomoč je velikokrat zelo hitra in učinkovita.

Lahko bi naštevali mnoge dejavnosti, ki jih izvajamo znotraj naše Karitas. Pomembno je, da vse, kar delamo, delamo iz ljubezni, prostovoljno, brez vsakršnega plačila. Pri našem delu nas vodi evangelijsko sporočilo ljubezni do Boga in bližnjega ter prepričanje, da kdor daje, tudi veliko prejema. •

novo mesto

ŽUPNIJSKA KARITAS VAVTA VAS JE PRAZNOVALA

Miha Blažič

Župnijska Karitas Vavta vas je nastala skorajda že pred dvema desetletjema, in če bi želeli zbrati aktivnosti v prehojenem času, bi bila zgodba zelo zanimiva in obsežna. V naši Karitas deluje dvajset prostovoljcev, ki z veseljem delujejo na način, da skušajo v vseh vaseh in domovih župnije priti do tistih, ki potrebujejo bodisi materialno ali duhovno pomoč.

Na nedeljo Karitas, 27. novembra, smo imeli še poseben razlog za praznovanje, saj nam je s pomočjo župnije uspelo obnoviti skladišče in pridobiti nov prostor za naše delovanje. Ob tej priliki nas je obiskal direktor Škofijske Karitas Novo mesto g. Igor Luzar, daroval obe sv. maši in blagoslovil obnovljene prostore. Po blagoslovu so prostovoljci Karitas pripravili dan odprtih vrat, razstavo ročnih del, ki jih izdelujejo prostovoljci sami, in skromno pogostitev.

Med sv. mašo je za svoje iskreno delo prejela župnijsko priznanje celotna skupina prostovoljcev Karitas in osebno priznanje tudi voditeljica skupine ga. Anica Tolar, ki se že dolga leta odziva kot nesebično orodje Božje ljubezni.

Delo v tem letu je bilo še dodatno zaznamovano z razdeljevanjem pomoči delavcem, ki so se znašli v hudih preizkušnjah ob izgubi dela v Novolesu. Še naprej bomo pozorni do tistih, ki se bodo v stiskah znašli na pragu naših prostorov, do tistih v domovih za ostarele, do bolnih, trpečih in osamljenih v bolnišnicah ali na svojih domovih. Gospodove besede: »Lačen sem bil ...« pa naj nas nikoli ne najdejo nepripravljenih. •

ŽIVI PREPROSTO IN SOLIDARNO - V SM

Saša Eržen

Predstavitev delavnic za osnovne in srednje šole

14

Na Slovenski Karitas smo tudi v začetku letošnjega šolskega leta vse slovenske osnovne in srednje šole povabili k izvajanju delavnic na temo podnebnih sprememb v povezavi z revščino v Afriki. Pripravili smo didaktična gradiva za izvedbo različnih delavnic, ki so potekale po slovenskih šolah v novembru in decembru 2011. Na naše povabilo se je odzvalo 147 osnovnih in 26 srednjih šol.

Likovne, ustvarjalne, literarne in/ali interaktivne delavnice so potekale na podlagi **risano-dokumentarnega filma »Prihodnost je v naših rokah«, Power-Point predstavitve o problematiki, dokumentarnega filma iz Zambije »Natwange – Veselimo se«, filma J. Mitwaja o okoljski problematiki v Zambiji**, na podlagi **fotogovorice** ter **dramske igre/zgodbe »Popotovanje štrka Simona«**. Z delavnicami smo želeli učence in dijake spodbuditi, da so razmišljali, kaj povzroča podnebne spremembe in kakšne so posledice le-teh na življenja njihovih vrstnikov v revnejših državah, še posebno v Afriki. Ob tem smo želeli pri

učencih/dijakih spodbuditi občutek odgovornosti do ravnanja z okoljem in solidarnosti do vseh, ki jih posledice podnebnih sprememb najbolj prizadenejo. Učenci in dijaki so izdelovali Zemlje, žoge, hobotnice in ostale izdelke iz odpadne embalaže, lične tablice, ki jih bodo opozarjale na varčevanje z vodo, energijo, na ločevanje odpadkov, mandale, ki prikazujejo otroke različnih ras, skleda iz odpadnega papirja, igrali naš spletni kviz, skozi delavnico in igrico o Bušmanih spoznavali, kako težko si je natočiti kozarec vode, ko je primanjkuje. Ustvarjali so tudi čudovite plakate, pisna razmišljanja, pesmi in primerjali svoja življenja z življenji svojih sovrstnikov. Številni so za izvedbo delavnic uporabili tudi fotografico in odigrali dramske igrice o štrku Simonu.

Če bi želeli delavnice izvajati tudi vi, se obrnite na Sašo (sasa.erzen@karitas.si, tel. 01 432 03 05), izdelke pa si lahko ogledate na spletni strani www.karitas.si.

Ena izmed učiteljic je zapisala, da so se učencev delavnice resnično dotaknile in da so globoko razmišljali, kako bi lahko pomagali svojim sovrstnikom:

Afričani se zbudijo ob štirih ali petih zjutraj, mi pa ob 6.30 ali 7.00. Meni ni treba pešačiti več kilometrov po pitno vodo, saj jo imamo doma. Ko vstanem, se umijem. V Afriki se ne morejo pogosto umivati, ker nimajo dovolj vode niti za pitje. V Afriki za zajtrk popijejo le čaj, medtem ko smo mi navajeni na obilne zajtrke. V šolo vedno prihajamo pravočasno, česar v Afriki ne morejo, saj morajo najprej poskrbeti za preživetje. Pri nas imamo toplina in kvalitetna ter lepa oblačila, v Afriki pa nosijo raztrgana in umazana oblačila. V šoli imamo malico in kosilo ali popoldansko malico. V Afriki je kosilo največkrat edini obrok v dnevu, vendar se nikoli ne najedo do sitega. Po šoli napravimo domačo naloge in se učimo. V Afriki se učijo le nekateri. Prosti čas največkrat zapolnimo s hobiji, kot so gledanje TV, brskanje po spletu ... Tega v Afriki ne poznajo. Zvečer zaužijemo večerjo, medtem ko Afričani popijejo le kozarec vode. Tjaša, 9. r., OŠ Borisa Kidriča Kidričevo

OŠ Cirkulane Zavrč

OŠ Antona Ingoliča

OŠ Baslavce

Verjamemo, da dobrota lahko premaga zlo, zato upamo, da bomo z združenimi močmi vsaj enemu otroku razsvetlili temo. Učenci OŠ Grad

IERI PODNEBNE PRAVIČNOSTI 2011/12

POMAGAJMO

Ko vržeš hrano stran,
se spomni črne dežeze,
se spomni nanj,
na dečka,
ki hodi po vodo vsak dan,
kilometre od doma stran.
Vode je malo,
hrane še manj,
zdravje slabi jim
iz dneva v dan.
Vsak ne more v šolo,
pa željo ima,
postati zdravnik,
učitelj – morda.
Zato mi, ki smo tu,
na drugem koncu sveta,
pomislimo nanje,
pomagajmo,
kar se le da.

Drejc Polančec, 3. r., OŠ Ribno

Bila sem vesela, da v poplavah nisem umrla. Res nisem imela ničesar, ostala sem pa živa, kar je najpomembnejše. Upam, da mi bodo pomagali dobri ljudje. Urška, 4. r., OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova

Zaigral sem sina veleposlanika in imam prijetna občutja. Upanja imam veliko. Pri tej vlogi me ni bilo ničesar strah. Živim v veliki hiši. Življenje v Afriki se mi zdi revnejše kot pa v naši državi. Zelo rad bi pomagal tem ljudem. Ne bom več onesnaževal okolja, manj elektrike bom porabil. Ljudem v Afriki bom podaril hrano in vodo. Želim si, da bi bili tudi otroci v Afriki veseli. Maj, 4. r., OŠ Ljutomer

OŠ LA Gornjole, PS St. Jurij

OŠ Šmihel, PS Bircna vas

Kot triletna deklica, ki je zbolela za malarijo, sem se počutila zapuščeno. Ker ni bilo zdravnika, me je zdravil vrač. Ker sem si zelo želela živeti, sem ozdravela. Zelo si želim, da bi lahko vsi otroci šli k zdravniku, ko bi zboleli. Nuša, 4. r., OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova

Gimnazija Litija

Počutil sem se zelo slabo. Ni bilo dovolj vode in hrane. Upam, da se nam kaj podobnega ne bo nikoli zgodilo. Zelo bom vesel, če bodo čez čas povedali, da nikjer na svetu ljudje ne umirajo več zaradi lakote. Žan, 4. r., OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova

Bil sem podhranjen in dehidriran deček iz Ruande, kjer je suša uničila ves pridelek. Bil sem zelo žalosten, ker nisem imel hrane in vode. Nekaterih stvari, kot so telefon, televizor in računalnik, sploh nisem poznal. Želel sem si, da bi tudi jaz živel v bogati družini, da ne bi bil lačen in da bi imel dovolj pitne vode in se lahko posladkal s koščkom čokolade. Zavedam pa se, da tudi pri nas v Sloveniji živijo revni ljudje, ki nimajo vsega, kar potrebujejo za normalno življenje. Kristjan, 4. r., OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova

OŠ Col

Delavnice po OŠ in SŠ so potekale v okviru mednarodnega projekta ozaveščanja »V smeri podnebne pravičnosti v državah v razvoju s poudarkom na podсахarski Afriki«, sofinanciranega s strani EU in MZZ RS.

OBČNI ZBORI/PLENUMI ŠKOFIJSKIH KARITAS

KOPER

3. 3. 2012

ob 9.00

sv. maša v župnijski cerkvi

sv. Štefana v Vipavi

CELJE

9. 3. 2012

ob 16.00

sv. maša v cerkvi sv. Jožefa v Celju

MARIBOR

10. 3. 2012

ob 9.30

sv. maša v stolni cerkvi

sv. Janeza Krstnika v Mariboru

NOVO MESTO

10. 3. 2012

ob 9.00

sv. maša v župnijski cerkvi

Novo mesto – Šmihel

MURSKA SOBOTA

10. 3. 2012

ob 9.00

sv. maša v župnijski cerkvi

v Veržeju

LJUBLJANA

31. 3. 2012

ob 9.00

sv. maša v stolni cerkvi

sv. Nikolaja v Ljubljani